

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 5.3.2008
KOM(2008) 127 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET**

Västra Balkan: ökade utsikter till EU-medlemskap

{SEK(2008) 288}

MEDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Västra Balkan: ökade utsikter till EU-medlemskap

I. INLEDNING

Under de gångna två åren har länderna på västra Balkan¹ närmat sig EU. Detta avspeglar framsteg – om än ojämna – när det gäller att genomföra reformer och uppfylla fastslagna kriterier och villkor². Betydande framsteg har också gjorts i fråga om regionalt samarbete, men våra partnerländer står ändå inför ett antal utmaningar under 2008 som kan få långtgående konsekvenser för deras säkerhet, stabilitet och välbefinnande.

Behovet av att lösa frågan om Kosovos status har dragit uppmärksamhet till regionen och dess förbindelser med EU. Under nuvarande omständigheter är det viktigt att freden och stabiliteten upprätthålls i regionen. Detta kan bäst uppnås genom att stärka utsikterna till EU-medlemskap och göra dem så synliga och konkreta som möjligt för alla befolkningar i regionen. Det förutsätter också ett konstruktivt engagemang från de politiska ledarna i hela regionen.

Den allmänna opinionen på västra Balkan är på det stora hela positiv till en EU-integration. Alla regeringar har åtagit sig att uppnå detta mål och genomföra reformer. Samhällena är dock fortfarande splittrade i flera viktiga frågor som rör samexistens och integration av olika befolkningsgrupper, och i vissa fall, konstitutionella reformer. Det behövs ytterligare insatser för att åstadkomma konsensus i sådana frågor, så att negativa yttringar av nationalism kan undvikas och för att skynda på nödvändiga politiska och ekonomiska reformer.

Det ligger i EU:s och hela Europas intresse att regionen kan gå framåt så snabbt som möjligt när det gäller politiska och ekonomiska reformer, försoning mellan folken och framsteg i riktning mot EU-medlemskap. EU mobiliserar därför alla till buds stående politiska medel för att främja att dessa mål uppnås. Kommissionen prioriterar särskilt stöd för att stärka rättsstaten, goda styrelseformer, reformer av rättsväsendet och förvaltningen och utvecklingen av det civila samhället.

I december 2007 bekräftade Europeiska rådet på nytt att ”västra Balkans framtid ligger inom Europeiska unionen.” Rådet förklarade sig villigt att gå framåt i anslutningsprocessen och att rentav påskynda den om detta är motiverat mot bakgrund av ett enskilt partnerlands insatser. I februari 2008 bekräftade rådet återigen sitt åtagande att till fullo och effektivt stödja det europeiska perspektivet för västra Balkan. Rådet uppmanade kommissionen att använda gemenskapsinstrument för att främja ekonomisk och politisk utveckling och att föreslå konkreta åtgärder för hela regionen för att möjliggöra framsteg i denna riktning.

---

¹ Albanien, Bosnien och Herzegovina, Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien, samt Kosovo enligt definitionen i FN:s säkerhetsråds resolution nr 1244/99.

² Kommissionen rapporterade om framsteg i kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna i sina strategidokument om utvidgningen 2006 och 2007 – KOM(2006) 649, 8.11.2006 och KOM(2007) 663, 6.11.2007.

EU kommer att fortsätta att göra det tydligt och konkret för medborgarna i länderna på västra Balkan att länderna har möjlighet till EU-medlemskap. EU bör därför vara redo att påskynda förberedelserna inför anslutningen med alla länder i regionen, under förutsättning att de uppfyller de nödvändiga villkoren. De enskilda ländernas framsteg i riktning mot ett EU-medlemskap beror på de resultat som uppnåtts samt landets egna meriter och framgång när det gäller att visa upp resultaten i fråga om prioriterade reformer.

2008 är det år då det primära ansvaret för att främja det regionala samarbetet tas över av partnerländerna på västra Balkan, bland annat inom ramen för det nya regionala samarbetsrådet. Det är viktigt att det regionala samarbetet ger de enskilda medborgarna fördelar.

Flera regionala partner har olösta bilaterala problem med sina grannländer. Kommissionen uppmanar alla berörda parter att öka ansträngningarna för att finna ömsesidigt godtagbara lösningar på problemen. Goda grannförbindelser och ett gott regionalt samarbete spelar en avgörande roll i framåtskridandet mot EU-medlemskap.

Kommissionen understöder genom sitt instrument för stöd inför anslutningen de insatser som länderna på västra Balkan gör för att genomföra reformer och bedriva regionalt samarbete. Kommissionen har tagit ett nytt initiativ till givarsamordning, som inbegriper de internationella finansiella instituten och bilaterala givare. Avsikten är att uppbåda största möjliga stöd för de behov som regionen har i fråga om modernisering och utveckling, med hjälp av en kombination av bidrag och lån.

Syftet med det här meddelandet är att på nytt bekräfta EU:s engagemang för det europeiska perspektivet för västra Balkan och att staka ut vägen för en snabbare utveckling mot EU för regionen. Det är en uppföljning av Thessalonikiagendan och meddelandet från Salzburg, i linje med kommissionens strategidokument om utvidgningen från november 2007. Det presenterar nya initiativ för att främja mellanfolkliga kontakter, t.ex. när det gäller en liberalisering av viseringsbestämmelserna och stipendier, utveckling av det civila samhället och främjande av regionens ekonomiska och sociala utveckling. Meddelandet innehåller också en kortfattad analys av situationen i varje partnerland mot bakgrunden av den utveckling som ägt rum sedan de senaste framstegsrapporterna lades fram i november 2007³.

Det beslut som det nuvarande rådsordförandeskapet fattat om att sammankalla ett ministermöte i Brdo i Slovenien den 28 mars där länderna på västra Balkan deltar är därför synnerligen aktuellt. Vid mötet kan detta meddelande tjäna som diskussionsunderlag.

Rådet uppmanas anta de åtgärder som anges i detta dokument och att stödja genomförandet av dem.

---

³ I meddelandet beskrivs den viktigaste utvecklingen när det gäller den europeiska och regionala agendan för länderna på västra Balkan, med fokus på nya initiativ. En mer fullständig förteckning över verksamheter återfinns i det åtföljande dokumentet SEK(2008) 288. Meddelandet täcker en tvåårsperiod från och med mötet i Salzburg i mars 2006.

II. FRAMSTEGEN HITTILLS OCH DET FORTSATTA ARBETET

1. Mot närmare förbindelser med EU och ett utvidgat regionalt samarbete

För att länderna ska kunna närma sig EU förutsätts att kriterierna och villkoren uppfylls för varje stadium. Det gäller Köpenhamnskriterierna för medlemskap och stabiliserings- och associeringsprocessen, bland annat rörande regionalt samarbete, goda grannförbindelser och oinskränkt samarbete med Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien (ICTY). Länderna på västra Balkan måste ta sig an de prioriteringar som anges i deras anslutningspartnerskap eller europeiska partnerskap. Hur snabbt vart och ett land kan framskrida är beroende av landets egna resultat i detta hänseende.

Ytterligare framsteg på vägen mot det slutliga målet EU-medlemskap

Anslutningsförhandlingarna med **Kroatien** går framåt: efter det att genomgången av regelverket slutfördes i oktober 2006 har 16 förhandlingskapitel öppnats för förhandlingar och två avslutades preliminärt i februari 2008. Kroatiens framsteg är en signal till de övriga länderna på västra Balkan om deras egna utsikter till medlemskap, när de uppfyller de nödvändiga villkoren.

Förutsatt att regeringen arbetar beslutsamt på att uppfylla riktmärkena och andra villkor kan det förväntas väsentliga framsteg i anslutningsförhandlingarna med Kroatien under det innevarande året. För Kroatien kan 2008 bli ett avgörande år i anslutningsprocessen, om landet gör ytterligare framsteg med reformerna av rättsväsendet och förvaltningen, bekämpning av korruption, minoriteters rättigheter och flyktingars återvändande samt ytterligare omstrukturering inom varvsindustrin. Kroatien måste också göra en större insats för att lösa de problem som återstår i förhållande till landets grannar. Kroatien måste i synnerhet utan dröjsmål lösa frågan om miljö- och fiskeskyddszonen i överensstämmelse med rådets slutsatser från februari 2008.

F.d. jugoslaviska republiken Makedonien beviljades status som kandidatland i december 2005. Även om takten i reformerna på det hela taget har varit långsam under de gångna två åren har det nyligen syns tecken på att reformarbetet har tagit fart.

Det förbättrade samarbetet mellan de politiska partierna och mellan premiärministern och presidenten har lett till ökad konsensus om EU-relaterade reformer. Det inbegriper utnämningar till det rättsliga rådet från parlamentets sida och antagandet av lagar om den allmänna åklagarmyndigheten, rådet för allmänna åklagare och sammansättningen av kommittén för interetniska relationer. Framsteg har också gjorts när det gäller reformer av polisväsendet och decentralisering.

Att skapa goda grannförbindelser och genom förhandlingar finna ömsesidigt godtagbara lösningar på olösta frågor i linje med rådets slutsatser från december 2007 är fortsatt av stor betydelse.

I det anslutningspartnerskap som rådet antog den 18 februari 2008⁴ anges åtta viktiga prioriteringar där f.d. jugoslaviska republiken Makedonien ska göra framsteg i anslutningsprocessen. De omfattar ett korrekt genomförande av samtliga de åtaganden som gjorts inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalet, dialog mellan politiska partier, genomförande av lagen om polisväsendet och lagstiftning mot korruption, reformer av rättsväsendet och den offentliga förvaltningen samt åtgärder rörande sysselsättningspolitiken och för att förbättra företagsklimatet.

F.d. jugoslaviska republiken Makedonien måste uppfylla dessa viktiga prioriteringar för att visa sin beredskap att inleda anslutningsförhandlingar. Kommissionen anser att de nödvändiga framstegen kan göras 2008 om det finns tillräckligt med politisk vilja och samarbete mellan parterna. Kommissionen kommer att utvärdera dessa viktiga prioriteringar som riktmärken i sin återkommande rapport i höst. En rekommendation om att inleda anslutningsförhandlingar kan avges beroende på de resultat som åstadkommits.

Viktiga etappmål har också nåtts när det gäller att slutföra *stabiliserings- och associeringsavtal* med de andra länderna i regionen. Avtal undertecknades med Albanien i juni 2006 och med Montenegro i oktober 2007⁵. De handelsrelaterade bestämmelserna inom ramen för motsvarande interimsavtal har redan trätt i kraft. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att gå snabbt framåt med ratificeringen av stabiliserings- och associeringsavtalen för att de ska kunna träda i kraft så snart som möjligt. Stabiliserings- och associeringsavtalen med Serbien och Bosnien och Hercegovina paraferades av kommissionen i november respektive december 2007. Dessa avtal kommer att undertecknas så snart Serbien och Bosnien och Hercegovina uppfyller de nödvändiga villkoren. Tillfredsställande resultat, bland annat när det gäller att fullgöra de skyldigheter som följer av ett stabiliserings- och associeringsavtal, inbegripet handelsrelaterade bestämmelser, är en viktig del av varje enskilt lands framsteg i riktning mot ett medlemskap.

Albanien har fortsatt att göra framsteg när det gäller reformerna och tillnärmningen till EU:s normer. Landet genomför väl sitt interimsavtal inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalet och kan uppvisa goda resultat. Albanien har intagit en balanserad hållning i Kosovofrågan och har på så sätt bidragit till stabiliteten i regionen.

De politiska ledarna i Albanien har åtagit sig att engagera sig på ett konstruktivt sätt i viktiga reformer. Reform av valsystemet, särskilt med tanke på parlamentsvalen 2009, förstärkning av rättsstaten, reform av rättsväsendet och bekämpning av korruption och organiserad brottslighet är alla viktiga områden. Ett förbättrat klimat i parlamentet kommer att bidra till en positiv utveckling på dessa områden.

Albanien kommer att ytterligare utveckla sina förbindelser med EU, förutsatt att landet fortsätter att genomföra stabiliserings- och associeringsavtalet på ett tillfredsställande sätt, säkerställer att valen helt och hållet uppfyller internationella normer och ytterligare stärker rättsstaten. Att förbättra företagsklimatet och stärka ekonomins konkurrenskraft kommer också att vara av betydelse.

---

⁴ Ännu ej offentliggjort i Europeiska unionens officiella tidning.

⁵ Stabiliserings- och associeringsavtalen med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och med Kroatien har varit i kraft sedan 2004 respektive 2005.

Montenegro har gjort avsevärda framsteg sedan landet blev självständigt i juni 2006. Landet har arbetat aktivt för att stärka sin institutionella och rättsliga förmåga. Antagandet av konstitutionen och undertecknandet av stabiliserings- och associeringsavtalet utgjorde betydande steg framåt för Montenegro och dess förbindelser med EU.

Montenegros konstitution överensstämmer i det stora hela med europeiska normer. Den tillhandahåller en tillfredsställande allmän ram för rättsväsendet, mänskliga rättigheter och minoriteters rättigheter. Montenegro förväntas dock öka takten i förberedelserna för att genomföra denna ram. Principerna om rättsväsendets oberoende och ansvarighet måste respekteras till fullo. Insatserna för att bekämpa korruption och organiserad brottslighet måste förbättras. Att fortsätta reformerna av förvaltningen och stärka dess kapacitet kommer att utgöra en viktig utmaning för Montenegro.

Under den närmaste tiden kommer Montenegro också att behöva skapa en bredare konsensus kring statsuppbyggnaden och göra ytterligare framsteg när det gäller att genomföra den europeiska integrationsagendan. Presidentvalet i april 2008 bör kunna bidra till detta.

Den enhälliga ratificeringen av stabiliserings- och associeringsavtalet visade att det finns ett brett stöd i landet för en framtid inom EU. Genomförandet av interimsavtalet och intensifierade förberedelser för att genomföra stabiliserings- och associeringsavtalet, efter det att de har ratificerats, är avgörande för hur Montenegros förbindelser med EU ska utvecklas ytterligare. Att stärka den makroekonomiska stabiliteten och företagsklimatet kommer också att vara av betydelse.

Bosnien och Hercegovina har fortsatt sina insatser för att genomföra den europeiska integrationsagendan. De politiska ledarna åtog sig i oktober 2007 att genomföra en reform av polisväsendet och att påskynda den övergripande reformagendan för att skapa förutsättningar för ett undertecknande av ett stabiliserings- och associeringsavtal ("Mostarförklaringen").

Samarbetet med Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien har fortsatt och är nu allmänt tillfredsställande. De statliga institutionerna fungerar något bättre än tidigare efter det att nya arbetsmetoder har införts. Denna utveckling ledde till att stabiliserings- och associeringsavtalet kunde paraferas den 4 december 2007. Landets ledare måste göra betydande ytterligare insatser för att Bosnien och Hercegovina ska kunna ta sitt fulla ansvar för landets styre och påskynda reformagendan. I februari 2008 beslöt det fredsgenomförande rådet att uppskjuta stängningen av den höga representantens kansli.

Bosnien och Hercegovinas myndigheter måste nu anta lagstiftning på statlig nivå för polisväsendet och ta sig an andra viktiga prioriteringar. Kommissionen anser att Bosnien och Hercegovina, om den politiska viljan räcker till, snart bör kunna uppfylla villkoren för ett undertecknande av stabiliserings- och associeringsavtalet. Bosnien och Hercegovina behöver fungerande och effektiva institutioner som förmår bemöta de utmaningar som den europeiska integrationen för med sig.

Serbien har både ekonomiskt och politiskt sett en viktig roll att spela i regionen. Serbien är också viktigt för stabiliteten i hela regionen, som skulle gynnas av att Serbien var ett stabilt och välmående land och till fullo integrerat i familjen av europeiska nationer. Serbien står i dagsläget inför strategiska val beträffande dess framtid. Presidentvalen i februari 2008 bekräftade Serbiens strävan efter att närma sig EU.

EU har gått med på att tillsätta en arbetsgrupp som ska utreda hur man härvidlag kan framskrida snabbt och har åtagit sig att underteckna stabiliserings- och associeringsavtalet med Serbien så snart de nödvändiga åtgärderna har slutförts. Kommissionen är övertygad om att stabiliserings- och associeringsavtalet kommer att medföra fördelar för både EU och Serbien och leda till positiva effekter för hela regionen.

Regionalt samarbete och goda grannförbindelser är viktigare än någonsin för att Serbien och regionen som helhet ska kunna fortsätta att närma sig EU.

Serbiens framsteg på vägen mot EU, inbegripet status som kandidatland, kan påskyndas, vilket Europeiska rådet konstaterade den 14 december 2007. Kommissionen uppmanar Serbien att ånyo bekräfta sitt åtagande att stärka banden med EU.

Kosovo mot bakgrund av förändringarna i områdets status

Den 17 februari antog Kosovos församling en resolution genom vilken Kosovo förklarades självständigt. Vid sitt möte den 18 februari noterade rådet att Kosovo enligt resolutionen åtog sig att iaktta principerna om demokrati och jämlikhet mellan alla dess medborgare, att skydda den serbiska minoriteten och andra minoriteter samt det kulturella och religiösa arvet och att godta internationell övervakning.

Rådet noterade att medlemsstaterna kommer att besluta om sina förbindelser med Kosovo i enlighet med nationell praxis och internationell rätt. Rådet framhöll att Kosovo utgör ett sui generis-fall som inte innebär ett ifrågasättande av principerna om suveränitet och territoriell integritet, FN:s stadga och FN:s säkerhetsråds resolutioner eller slutdokumentet från Helsingfors. Rådet välkomnade också det internationella samfundets fortsatta närvaro på grundval av FN:s säkerhetsråds resolution 1244. Rådet bekräftade återigen EU:s beredskap att spela en ledande roll när det gäller att stärka stabiliteten i regionen.

Kommissionen anser, i linje med rådets slutsatser, att det är viktigt att Belgrad och Pristina respekterar sina tidigare åtaganden om att avstå från verksamhet eller uttalanden som skulle kunna äventyra säkerhetssituationen.

Kommissionen noterar med tillfredsställelse att rådet ånyo har bekräftat att det fullt ut och i handling stöder ett europeiskt perspektiv för västra Balkan och dess uppmaning till kommissionen att ta i bruk gemenskapsinstrument för att främja ekonomisk och politisk utveckling och föreslå konkreta åtgärder för hela regionen för att möjliggöra framsteg i denna riktning.

EU kommer att stödja den framtida utvecklingen i Kosovo genom ett internationellt civilt uppdrag under ledning av EU:s särskilda representant, ett ESFP-uppdrag för rättsstatsprincipen och påtagligt stöd för ekonomisk och politisk utveckling.

Den 4 februari antog EU en gemensam åtgärd för att utstationera ESFP-uppdraget (EULEX Kosovo) och utnämnde en särskild EU-representant för detta. Uppdraget kommer att inbegripa poliser, domare, åklagare och tulltjänstemän som ska bistå Kosovos myndigheter i upprätthållandet av rättsstaten.

Bland de stora utmaningar som Kosovo står inför kan nämnas att stärka rättsstaten, i synnerhet domstolsväsendet, bekämpa organiserad brottslighet och korruption, stödja ekonomisk utveckling och skapande av sysselsättning, förbättra villkoren för flyktingars återvändande och för minoritetsbefolkningar samt stärka dialogen och försoningsprocessen mellan befolkningsgrupperna. EU:s sammanlagda stöd till Kosovo uppskattas till över 1 miljard euro för perioden 2007–2010 och omfattar stöd till Kosovos politiska och ekonomiska utveckling och finansiering av EU:s bidrag till den internationella närvaron i Kosovo.

Kosovo har gjort ytterligare framsteg i riktning mot ett demokratiskt och multietniskt samhälle. De allmänna valen i november 2007 var fria och rättvisa och uppfyllde i det stora hela internationella normer. I den nya koalitionsregeringen ingår ministrar från de serbiska och turkiska befolkningsgrupperna och regeringen har åtagit sig att sörja för minoriteternas välbefinnande, vilket i synnerhet gäller kosovoserberna. Regeringen har också framhållit den vikt som den fäster vid reformer som sker i överensstämmelse med den europeiska agendan.

Liksom västra Balkan i övrigt har Kosovo klara och konkreta utsikter till ett EU-medlemskap. Kosovo för en regelbunden dialog med kommissionen om reformer, och landets framsteg övervakas löpande. Kommissionen kommer att öka sitt stöd för uppbyggnad och utveckling av institutionerna och kommer att anordna en givarkonferens för att mobilisera finansiering för att åtgärda Kosovos mest trängande behov. Kommissionen kommer också att försöka främja mellanfolkliga kontakter och ett deltagande från Kosovos sida i regionalt samarbete.

Framsteg i fråga om regionalt samarbete – det nya regionala samarbetsrådet⁶

I fråga om *regionalt samarbete* har det gjorts betydande framsteg, och länderna i sydöstra Europa tar ett allt större ansvar för processen. Övergången från stabilitetspakten till en samarbetsram under regionalt egenansvar, som inleddes vid toppmötet i Zagreb inom ramen för den sydösteuropeiska samarbetsprocessen (SEECP) i maj 2007, var i det stora hela avslutad i februari 2008. Den nya ramen fungerar under SEECP:s politiska ledning och innefattar det nyligen upprättade regionala samarbetsrådet. Samarbetsrådets generalsekreterare har utnämnts och dess sekretariat, som är baserat i Sarajevo, inledde sin verksamhet i januari 2008. Ett sambandskontor i Bryssel kommer att inrättas inom kort. Sekretariatet samfinansieras av länderna i regionen, kommissionen och andra internationella givare. EU är representerat i det regionala samarbetsrådets styrelse.

Det regionala samarbetsrådet kommer att bygga vidare på de resultat som åstadkommits inom ramen för stabilitetspakten, som 1999–2007 gav ovärderliga impulser till regionala insatser och samordning mellan givare i sydöstra Europa. Det regionala samarbetsrådet kommer att fortsätta detta arbete, med en förenklad uppsättning initiativ och projekt. Kommissionen kommer att tillhandahålla stöd till det regionala samarbetsrådet och uppmanar länderna i regionen, medlemsstaterna och andra givare att delta.

---

⁶ Sektorsspecifik regional verksamhet, bland annat på områdena handel, energi och transport, tas upp i senare avsnitt.

2. Mellanfolkliga kontakter; att göra människor förtrogna med EU

Att främja mellanfolkliga kontakter mellan västra Balkan och EU är av yttersta vikt: det kan öka kunskaperna hos medborgarna i regionen om EU, dess värden, regler och levnadssätt. Kontakter mellan folken på västra Balkan bidrar till försoning. Europeiska rådet har understrukit betydelsen av mellanfolkliga kontakter och har uppmanat kommissionen att ta initiativ som främjar dem, särskilt när det gäller visering och stipendier⁷.

Viseringsfria resor som mål

Viseringsfria resor till EU är av avsevärd betydelse för människorna på västra Balkan. Medborgare i länderna på västra Balkan, med undantag av Kroatien, måste fortfarande ha visering för inresa till EU. En utveckling i riktning mot viseringsfria resor ingår i förberedelserna för medlemskap i EU, som också inbegriper att länderna slutligen blir en del av Schengenområdet. Samtidigt kräver stegen i riktning mot en liberalisering av viseringsbestämmelserna att man tar hänsyn till EU:s intressen när det gäller inre säkerhet och migration. De förutsätter därför att länderna på västra Balkan genomför reformer.

Som ett första steg mot en liberalisering av viseringsbestämmelserna har kommissionen förhandlat fram *avtal om förenklade viseringsförfaranden* med länderna på västra Balkan. De undertecknades i september 2007 och trädde i kraft den 1 januari 2008. Avtalen innebär en väsentlig förbättring av villkoren för att få visering för inresa till EU: det införs en nedsatt viseringsavgift (35 euro i stället för 60 euro) och omfattande kategorier av personer befrias från dessa avgifter. I avtalen ställs det upp tidsfrister för utfärdande av viseringar (vanligen 10 dagar) och förfarandena för utfärdande av viseringar till vissa kategorier av personer förenklas och klargörs. Avtalen om förenklade viseringsförfaranden är knutna till de avtal om återtagande som förhandlats fram och ingåtts parallellt⁸ och till införandet av biometri.

Länderna på västra Balkan och medlemsstaterna måste sörja för ett korrekt genomförande av avtalen om förenklade viseringsförfaranden och avtalen om återtagande. Gemensamma kommittéer kommer att upprättas för att övervaka genomförandet. De kommer att sammanträda under våren 2008. Kommittéerna kommer att anta riktlinjer för konsulaten i medlemsstaterna för att säkerställa att avtalet tillämpas på ett enhetligt sätt.

I linje med agendan från Thessaloniki och slutsatserna från rådets (allmänna frågor och yttre förbindelser) möte i juni 2007 håller kommissionen på med förberedelserna för en *liberalisering av viseringsbestämmelserna* för länderna på västra Balkan. I sitt strategidokument för utvidgningen från november 2007 meddelade kommissionen sin avsikt att inleda en dialog med varje land i syfte att upprätta färdplaner rörande de villkor som ska uppfyllas för att viseringskravet ska upphävas.

---

⁷ I Thessalonikiagendan från juni 2003 och senare i slutsatserna från Europeiska rådets möte i december 2006 och från rådets (allmänna frågor och yttre förbindelser) möten i juni 2007, december 2007 och januari 2008.

⁸ Ett avtal med Albanien om återtagande har varit i kraft sedan maj 2006.

I sina slutsatser från den 28 januari 2008 välkomnade rådet kommissionens avsikt att inom kort inleda en dialog om viseringsförfarandena med alla länder i regionen. Rådet uttryckte sin beredskap att på grundval av föreliggande meddelande diskutera frågan ytterligare i syfte att fastställa detaljerade färdplaner med klara riktmärken som alla länder i regionen ska uppfylla för att man ska kunna gå vidare stegvis i riktning mot en liberalisering av viseringsbestämmelserna.

Kommissionen inledde dialoger om en liberalisering av viseringsbestämmelserna med Serbien i januari och med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Montenegro i februari. Dialogen med Albanien kommer att inledas i början av mars, och därefter dialogen med Bosnien och Hercegovina.

Färdplaner kommer att upprättas av kommissionen i samråd med rådet. Länderna på västra Balkan kommer att bidra med synpunkter. Färdplanerna kommer att omfatta fyra grupper av frågor, nämligen dokumentsäkerhet, olaglig migration, allmän ordning och säkerhet och yttre förbindelser. Färdplanerna kommer att anpassas till förhållandena i varje land för att göra det möjligt för länderna att rikta in sina reforminsatser och försöka uppfylla EU:s krav. Kommissionen har för avsikt att slutföra färdplanerna så snart som möjligt efter inledandet av varje dialog så att de nödvändiga reformerna kan börja genomföras omedelbart.

Hur snabb utvecklingen mot en liberalisering av viseringsbestämmelserna kommer att bli beror på de enskilda ländernas framsteg när det gäller att uppnå riktmärkena. Ländernas förmåga att sörja för ett korrekt och effektivt genomförande av avtalen om förenklade viseringsförfaranden respektive återtagande kommer också att tas i beaktande under hela processen. Kommissionen kommer att tillhandahålla ekonomiskt och tekniskt stöd för genomförandet av färdplanerna.

Kommissionen och rådet kommer att nära övervaka framstegen i fråga om de berörda reformerna. Så snart villkoren för ett enskilt land har uppfyllts kommer kommissionen att föreslå rådet att viseringskravet hävs, genom en ändring av rådets förordning (EG) nr 539/2001⁹.

Fler stipendier för studenter från västra Balkan

Kommissionen har erbjudit ett ökande antal stipendier för studerande från västra Balkan inom ramen för programmet *Erasmus Mundus*: 100 stipendier från och med läsåret 2007–2008 för studerande som följer kurser på masternivå ("Western Balkans Window") och upp till 500 stipendier för läsåret 2008–2009 för studerande på alla nivåer eller för universitetsanställda (inom ramen för externt samarbete, "external cooperation window"). Närmare 10 miljoner euro i gemenskapsstöd har avsatts för denna verksamhet årligen.

Efter rådets möte den 28 januari 2008 ämnar kommissionen fördubbla detta årliga anslag, så att ytterligare flera hundra studerande kan få ett stipendium från och med läsåret 2009–2010.

---

⁹ Rådets förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav (EGT L 81, 21.3.2001, s. 1).

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att utöka antalet stipendier som beviljas inom ramen för deras egna *bilaterala stipendieprogram* för studerande från västra Balkan.

Deltagande i gemenskapsprogram och gemenskapsorgan

Kandidatländer och potentiella kandidatländer får delta i *gemenskapsprogram* på grundval av ramavtal. Deltagande i dessa program är viktigt för att underlätta integration, samarbete och politikutveckling. Gemenskapen ger stöd och, i vissa fall, gynnsamma villkor för deras deltagande.

Kommissionen har nära samarbetat med länderna i regionen för att fastställa vilka gemenskapsprogram de har intresse och kapacitet för, och vid behov förbereda samarbetsparterna för ett deltagande. Sedan 2007 har de flesta av länderna på västra Balkan deltagit såsom associerade länder i sjunde ramprogrammet för forskning. Vissa av dem deltar också i programmen Kultur, Progress, Konkurrens och innovation, Tull och Fiscalis. Ytterligare program kommer att öppnas för fler länder på västra Balkan under 2008–2009.

Länderna på västra Balkan kan också delta i *gemenskapsorgan* på fall till fall-basis. Förberedelserna för deltagande i vissa gemenskapsorgan framskrider, särskilt för Kroatien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien. Vissa gemenskapsorgan erhåller stöd genom instrumentet för stöd inför anslutningen för att förbereda ett deltagande för länderna på västra Balkan.

Under 2008 kommer kommissionen att anta ett meddelande enligt vilket potentiella kandidatländer kommer att delta i gemenskapsprogram på lika villkor som medlemsstaterna, inbegripet när det gäller gemenskapens medfinansieringsandel för deras deltagande, vilken kommer att höjas (från 75 % till 90 %).

Annan verksamhet på områdena vetenskap och forskning, utbildning, kultur, ungdom och medier

På området *vetenskap och forskning* håller samarbetet med EU och mellan länderna på västra Balkan på att intensifieras. Länderna på västra Balkan deltar allt mer i verksamhet inom ramen för sjunde ramprogrammet för forskning: antalet projekt från länderna i regionen har ökat betydligt och ett nytt samarbetsinstrument för västra Balkan (Inco.net) har upprättats.

Med stöd av kommissionen håller länderna på västra Balkan på att utarbeta en övergripande forskningspolitik i överensstämmelse med det europeiska området för forskningsverksamhet. Forskare från västra Balkan får nu delta i Gemensamma forskningscentrumets verksamhet. En styrningsgrupp för forskning för västra Balkan, med medverkan av alla berörda parter, med syftet att stärka forskningskapaciteten i regionen, inledde sitt arbete i juni 2006 och har därefter sammanträtt två gånger per år.

Verksamheten på området *utbildning och kultur* på västra Balkan bidrar till utvecklingen av mänskliga resurser och till försoningsprocessen. Här ingår det initiativ till en utbildningsreform i sydöstra Europa som togs 2007 och det arbete som Europeiska utbildningsfonden bedriver i regionen. Inom ramen för *Tempusprogrammet* pågår ett omfattande samarbete på området högre utbildning mellan akademiska institutioner från västra Balkan och EU:s medlemsstater. Gemenskapens stöd till västra Balkan inom ramen för Tempus uppgår till sammanlagt 20 miljoner euro årligen.

I maj kommer en konferens på temat kulturpolitik och kulturpraxis i EU:s externa förbindelser att hållas i Ljubljana med anledning av Europeiska året för interkulturell dialog 2008. Den kommer att ha särskild inriktning på västra Balkan. Kommissionen har i samarbete med Europarådet genomfört ett regionalt program för att bevara *kulturarvet* i sydöstra Europa. Programmet omfattar för närvarande 177 byggnader och platser.

Kommissionen deltar också i och understöder initiativ rörande en *reform av medierna*. En konferens om radio och TV kommer att hållas i Istanbul i juni 2008.

Stöd till *ungdomsverksamhet* på västra Balkan (ungdomsutbyten, projekt inom ramen för Europeisk volontärtjänst, utbildning och nätverksbyggande) ges genom en särskild del av programmet Aktiv ungdom. Denna verksamhet, som inleddes 2007, kommer att utvecklas ytterligare 2008.

Gränsöverskridande samarbete

Gränsöverskridande samarbete bidrar till försoning och goda grannförbindelser och underlättar också integrationen av de stödmottagande länderna i EU. Detta är särskilt relevant i en region som nyligen upplevt konflikter. Program för gränsöverskridande samarbete främjar mellanfolkliga kontakter så att lokala aktörer kan delta i gemensam verksamhet och hjälpa till att utveckla gränsöverskridande investeringar.

Gemenskapsstödet till gränsöverskridande samarbete på västra Balkan inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen har utvidgats från att omfatta gränserna mellan länder på västra Balkan och närliggande EU-länder till de inbördes gränserna mellan länderna på västra Balkan. Detta stöd har utökats betydligt och kommer att uppgå till sammanlagt ca 50 miljoner euro årligen för perioden 2007–2011, vilket kan jämföras med i genomsnitt 20 miljoner euro årligen under 2004–2006.

3. Utveckling av det civila samhället och dialog – en ny finansieringsmekanism till förmån för det civila samhället

Det civila samhället är en viktig del av det demokratiska offentliga livet. Ett aktivt deltagande från det civila samhällets sida i processen för politiska, sociala och ekonomiska reformer på västra Balkan stärker demokratin och främjar försoning. Trots en viss positiv utveckling är det civila samhällets organisationer fortfarande svaga och behöver utbildning för att kunna anpassa sig till dagens förhållanden. Det är därför viktigt att skapa villkor som främjar en vidare utveckling av deras verksamhet.

EU:s stöd till utveckling av det civila samhället och dialog på västra Balkan har tillhandahållits inom ramen för tidigare instrument och kommer att ägnas särskild uppmärksamhet inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen. Ett brett spektrum av organisationer har erhållit stöd, särskilt på områdena interetniska relationer, skydd av minoriteters – inbegripet romernas – rättigheter, fattigdomsminskning, miljöskydd och social utveckling.

Det sammanlagda stödet till det civila samhället på västra Balkan inom ramen för nationella och regionala program uppgick till sammanlagt 27 miljoner euro under 2005–2007. Ytterligare stöd tillhandahålls inom ramen för gränsöverskridande samarbetsprogram och inom ramen för Europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter (EIDHR)¹⁰.

I strategidokumentet från november 2007 meddelade kommissionen att den kommer att inrätta en ny *finansieringsmekanism för att främja utveckling av det civila samhället* och dialog mellan medborgare. Samarbetet kommer att omfatta sektorer som t.ex. mänskliga rättigheter, jämställdhet, social integration, hälsa, miljö, företagens möjligheter att bevaka sina intressen och bli företrädare, medier, kultur och konsumentpolitik. Mekanismen kommer att omfatta följande verksamhetsområden:

- Stöd för lokala initiativ och kapacitetsuppbyggnad inom det civila samhället, för att stärka det civila samhällets roll.
- Program för att skapa kontakter mellan journalister, unga politiker, fackföreningsledare, lärare osv. och EU-institutionerna.
- Stöd till upprättande av partnerskap och bildande av nätverk mellan organisationer inom det civila samhället, företag, fackföreningar och andra parter på arbetsmarknaden, yrkesorganisationer i de stödmottagande länderna och deras motsvarigheter i EU, i syfte att främja överföring av kunskaper och erfarenhet.

Projekt kommer att utformas både inom ramen för de nationella programmen och de program som har flera stödmottagare inom instrumentet för stöd inför anslutningen. Ett sådant program med flera stödmottagare kommer att bidra med tekniskt stöd för alla delar av mekanismen. Tekniskt stöd kommer också att tillhandahållas för utbildning, i syfte att stimulera kapacitetsuppbyggnad och nätverksbyggande och spridning av resultaten. Finansieringen under perioden 2008–2010 av verksamhet inom det civila samhället på västra Balkan kommer att ungefär tredubblas jämfört med perioden 2005–2007. En konferens för det civila samhället där den nya finansieringsmekanismen lanseras kommer att hållas i Bryssel i april 2008.

Kommissionen kommer att inleda en dialog med kyrkor och religiösa samfund och utreda deras potential för att främja försoning. Dessa grupper kommer på så sätt att kunna bekanta sig med EU:s strukturer och förfaranden och ett utbyte av synpunkter blir möjligt.

4. Goda styrelseformer

Kommissionens strategidokument om utvidgningen från 2007 gav hög prioritet åt grundläggande frågor rörande god samhällsstyrning, inbegripet uppbyggande av institutioner, reform av rättsväsendet och förvaltningen och förebyggande av organiserad brottslighet och korruption. Fullständigt samarbete med Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien förblir ett villkor för att de berörda länderna ska kunna framskrida i riktning mot ett EU-medlemskap.

---

¹⁰ Stödet för västra Balkan inom ramen för EIDHR uppgick till sammanlagt 9,0 miljoner euro under 2005–2007. För 2008 förutses ett anslag från EIDHR på 5,7 miljoner euro för västra Balkan.

Samarbete på området rättvisa, frihet och säkerhet¹¹

Samarbete och reformer på området rättvisa, frihet och säkerhet, bland annat när det gäller att bekämpa organiserad brottslighet och korruption, reformera rättsväsendet och polisen samt stärka gränsförvaltningen, är av särskild betydelse för västra Balkan och en av de främsta prioriteringarna i deras europeiska agenda. En väsentlig del av det sammanlagda gemenskapsstödet till regionen kommer fortsättningsvis att öronmärkas för detta område.

Ohridprocessen om gränssäkerhet och gränsförvaltning (samfinansierad av kommissionen) slutfördes med framgång i slutet av 2007. Samarbetet på detta område kommer att fortsätta inom ramen för det regionala samarbetsrådet.

Västra Balkan är ett prioriterat området för *Europol*. Strategiska överenskommelser med Europol undertecknades 2007 med Albanien, Bosnien och Hercegovina och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, och motsvarande överenskommelser håller på att förhandlas fram med Montenegro och Serbien. Ett mer avancerat operativt avtal mellan Europol och Kroatien är i kraft sedan 2006. Kroatien undertecknade dessutom ett samarbetsavtal med *Eurojust*¹² i november 2007.

EU stöder ett närmare samarbete mellan Europol och *SECI:s*¹³ *regionala centrum för bekämpning av gränsöverskridande brottslighet*, som är beläget i Bukarest. Ett samarbetsavtal mellan de båda organisationerna bör ingås så snart som den nya SECI-konventionen (SELEC – det sydösteuropeiska centrumet för brottsbekämpning), som fastställer regler för skydd av personuppgifter, har antagits. Detta överensstämmer med slutsatserna om SECI-centrumets vidare utveckling, som antogs vid rådets (rättsliga och inrikes frågor) möte i december 2006.

Kommissionen stöder det slovenska ordförandeskapets initiativ rörande de *bedömningar av hot från organiserad brottslighet i sydöstra Europa (SEE-OCTA)* som ska utföras av länderna på västra Balkan med stöd av SECI-centrumet och Europol. En konferens om SEE-OCTA kommer att hållas i Wien i mars 2008. De inledande resultaten av dessa värderingar kommer att läggas fram för rådet (rättsliga och inrikes frågor) i juni 2008.

Samarbetet mellan EU och länderna på västra Balkan när det gäller *bekämpning av terrorism* och *bekämpning av människohandel* kommer att intensifieras. Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (Frontex) intensifierar sitt samarbete med flera länder på västra Balkan på grundval av överenskommelser.

Kommissionen kommer att fortsätta tillhandahålla betydande stöd till regionala projekt som hänger samman med frågor rörande rättvisa, frihet och säkerhet, inbegripet regionalt samarbete mellan åklagare, gränsöverskridande samarbete mellan polis och tullväsen och verksamhet på området asyl, migration och viseringspolitik.

---

¹¹ Se avsnitt 2 angående visering.

¹² Ett EU-organ som inrättades 2002 för att öka effektiviteten hos de berörda myndigheter i medlemsstaterna som sörjer för utredning och åtal av allvarlig gränsöverskridande och organiserad brottslighet.

¹³ SECI – det sydösteuropeiska samarbetsinitiativet.

Regionala skolan för offentlig förvaltning (ReSPA)

Den regionala skolan för offentlig förvaltning (*Regional School of Public Administration – ReSPA*) grundades i maj 2006 på kommissionens initiativ. Den var varit i drift sedan november 2006 i form av ett nätverk för att främja det regionala samarbetet, stärka kapaciteten när det gäller offentlig förvaltning och utveckla personalresurserna på det området. Det har anordnats utbildning sedan i slutet av 2006.

Målet är en fullt fungerande regional skola för offentlig förvaltning i början av 2009. Förberedelserna är i gång och i januari 2008 valde skolans styrkommitté Danilovgrad i Montenegro till skolans framtida säte. Förberedelserna inför undertecknandet av avtalet med värdlandet, som ger skolan status som juridisk person, har inletts och förfarandena för att utse chefen för skolan och rekrytera personal kommer att inledas under 2008. I maj 2008 ska ett samförståndsavtal undertecknas mellan stödmottagarna.

Europeiska institutet för offentlig förvaltning kommer att vara nära knutet till den nya fasen i ReSPA-projektet. Man kommer också att söka aktivt samarbete med de nationella skolorna för offentlig förvaltning i medlemsstaterna.

Kommissionen stöder inrättandet av den regionala skolan för offentlig förvaltning och tillhandahåller ekonomiskt stöd för projektets förberedande stadier. Kostnaderna för att driva skolan ska täckas av de deltagande staterna.

Verksamhet inom ramen för partnersamverkan, Taiex och Sigma – EU:s informationskampanjer för aktörer i länderna på västra Balkan

Verksamhet inom ramen för partnersamverkan¹⁴ och Taiex¹⁵ i syfte att göra kandidatländer och potentiella kandidatländer bekanta med gemenskapens regelverk och europeiska normer, utgör en viktig del av gemenskapsstödet till regionen.

Partnersamverkan finns att tillgå i västra Balkan för alla sektorer i gemenskapens regelverk. Femton nya projekt för partnersamverkan har inletts i regionen sedan mars 2006 med en budget på totalt 16,5 miljoner euro. Projekten omfattar områdena rättsliga och inrikes frågor, offentliga finanser och inre marknaden (inbegripet tull och beskattning), den sociala sektorn och jordbruk. Denna verksamhet kommer att fortsätta.

---

¹⁴ Kommissionen inrättade instrumentet för partnersamverkan 1997 för riktat administrativt samarbete i samband med utvidgningar i syfte att hjälpa förvaltningarna i de dåvarande kandidatländerna att införa och korrekt tillämpa gemenskapslagstiftning. Partnersamverkan har utvecklats till ett särskilt instrument för administrativ expertmedverkan (*peer assistance*), med deltagande av experter från EU:s medlemsstater.

¹⁵ Taiex: Byrån för tekniskt bistånd och informationsutbyte.

Kommissionens verksamhet inom ramen för *Taiex* omfattar alla områden inom EU-lagstiftningen, men är särskilt inriktad på den inre marknaden, jordbruk och rättsliga och inrikes frågor. Även översättningen av regelverket och termfrågor omfattas. Omkring 14 000 tjänstemän i regionen har dragit direkt fördel av *Taiex*-stöd sedan mars 2006, och fler än 530 utbildnings- och informationsevenemang har anordnats. *Taiex* verksamhet kommer att utvidgas till EU-lagstiftning, statsbyggnad, god samhällsstyrning och socioekonomiska reformer. En särskild facilitet för institutionsuppbyggnad i Kosovo och ett program för att samla företrädare för det civila samhället från västra Balkan och deras motsvarigheter i EU (se ovan) kommer att inrättas med hjälp av *Taiex*.

Taiex kommer att anordna en rad *skräddarsydda seminarier* i varje potentiellt kandidatland om allmänna frågor som rör EU:s politik och struktur, förberedelser inför anslutningen liksom viktiga områden av EU-lagstiftningen.

Kommissionen kommer att fortsätta att tillhandahålla stöd inom ramen för instrumentet för institutionell uppbyggnad *Sigma*¹⁶, som täcker övergripande områden av den offentliga förvaltningen (reformer av den offentliga förvaltningen, offentlig upphandling, etiska frågor inom den offentliga sektorn samt extern och intern finansiell kontroll).

5. Parlamentariskt samarbete

Att parlamenten tar aktiv del i ländernas förberedelser inför anslutningen till EU är en viktig förutsättning för framsteg.

Samarbetet mellan Europaparlamentet och parlamenten i länderna på västra Balkan har fortsatt genom *gemensamma parlamentariskommittéer* med Kroatien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och *interparlamentariska sammanträden* med Albanien, Bosnien och Hercegovina, Montenegro och Serbien. Informella möten av detta slag har också hållits med Kosovo. Samarbetet kommer att fortsätta med seminarier och interparlamentariska symposier. Europaparlamentet (utskottet för utrikesfrågor) överväger att stödja det regionala samarbetsrådets verksamhet när det gäller parlamentariskt samarbete.

Under 2007 inrättades ett regionalt sekretariat för parlamentariskt samarbete i sydöstra Europa som Bulgariens parlament står värd för. I detta sammanhang paraferades i december 2007 ett samförståndsavtal om interparlamentariskt samarbete i sydöstra Europa, som kommer att undertecknas under våren 2008. Regionalt parlamentariskt samarbete har också fortsatt genom de årliga mötena inom ramen för konferensen för kommittéerna för europeisk integration i de länder som deltar i stabiliserings- och associeringsprocessen (Cosap västra Balkan) och i det parlamentariska forumet i Cetinje.

---

¹⁶ Sigma: Stödprogram för förbättring av förvaltning och ledning. Initiativ som genomförs i samarbete med OECD och finansieras genom en rad bidragsavtal för totalt ungefär 5 miljoner euro årligen.

6. Handelsintegration – Centraleuropeiska frihandelsavtalet (Cefta)

Det utvidgade och ändrade *centraleuropeiska frihandelsavtalet (Cefta)* undertecknades i december 2006 och trädde i kraft för samtliga parter i november 2007. Det kommer att bidra till att locka utländska direktinvesteringar till regionen, främja handeln inom regionen och integrera den i den globala handeln. Regional handelsintegration genom Cefta kompletterar handelsintegrationen mellan länderna i regionen och EU inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalen och de autonoma handelsåtgärderna. Ett nytt sekretariat till stöd för det roterande ordförandeskapet i Cefta kommer att inrättas i Bryssel senast i april 2008.

Kommissionen kommer att fortsätta att tillhandahålla tekniskt och ekonomiskt bistånd till parterna, och kommer även att stödja det nya sekretariatet ekonomiskt under de första tre åren.

*Diagonal ursprungskumulation*¹⁷ mellan EU och västra Balkan håller på att införas för de länder i regionen som är intresserade. De bestämmelser som är nödvändiga, däribland kumulation med Turkiet för de produkter som omfattar av tullunionen, har inkluderats i stabiliserings- och associeringsavtalen eller i tilläggsprotokoll som förhandlades under 2007. De får verkan när de relevanta interimsavtalen och tilläggsprotokollen träder i kraft. I oktober 2007 godkände handelsministrarna i Europa–Medelhavsområdet att det Europa–Medelhavstäckande systemet med ursprungskumulation skulle utvidgas till länderna på västra Balkan. De tekniska förberedelserna har inletts och de formella besluten förväntas under 2008. Kommissionen undersöker hur tillämpningen av diagonal kumulation mellan länderna på västra Balkan, Turkiet, Efta och EU skulle kunna påskyndas. Kommissionen kommer att fortsätta att tillhandahålla tekniskt och ekonomiskt stöd till tull- och skatteförvaltningar, särskilt med avseende på när området med diagonal kumulation blir verklighet.

Anslutning till WTO är av grundläggande betydelse för att främja reformer av ekonomi och handel. Kommissionen fortsätter att tillhandahålla tekniskt bistånd till Bosnien och Hercegovina, Montenegro och Serbien för deras anslutningsförhandlingar med WTO. I övriga åtgärder för att stödja handelsintegrationen ingår deltagande i anbudsförfaranden inom ramen för det nya instrumentet för stöd inför anslutningen och det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet, och fortsatt omfattande ekonomiskt stöd för de västra Balkanländernas anpassning till de viktigaste delarna av EU:s handelslagstiftning.

7. Ekonomisk och social utveckling

Att stärka konkurrenskraften, minska den höga arbetslösheten, främja utvecklingen av mänskliga resurser och deltagande på arbetsmarknaden, bygga upp infrastruktur och säkerställa social sammanhållning utgör stora utmaningar för alla länderna på västra Balkan. Kommissionen stöder åtgärder för att främja hållbar utveckling och sprida kunskap om målen i Lissabonstrategin. Lissabonstrategin syftar till att stärka tillväxt och sysselsättning och att göra EU redo att möta utmaningarna i samband med globaliseringen, den åldrande befolkningen och klimatförändringarna. Jordbruk och landsbygdsutveckling är också av central betydelse och deras roll i regionens ekonomiska och sociala utveckling bör få tillräcklig uppmärksamhet. Kommissionen verkar i nära samarbete med internationella

---

¹⁷ Diagonal ursprungskumulation är ett system som underlättar regional handelsintegration. ◦Det gör att ett land får bearbeta och exportera en produkt som omfattas av förmånsbehandling till EU, även om produktens insatsvaror till en del har sitt ursprung i ett annat land som deltar i ordningen.

finansinstitut och andra givare för att tillgodose regionens grundläggande behov när det gäller ekonomisk och social utveckling.

Stöd till ekonomisk stabilisering och reformer i regionen

Länderna på västra Balkan fortsätter arbetet för att uppfylla de Köpenhamnskriterier som gäller ekonomi, dvs. kraven på en fungerande marknadsekonomi och förmåga att hantera konkurrenstrycket och marknadskrafterna inom EU. Länderna måste också förbereda sig för ett framtida deltagande i de multilaterala förfaranden för övervakning och samordning av den ekonomiska politiken som utgör en del av den ekonomiska och monetära unionen. Kommissionen stöder deras arbete. Kandidatländerna har utarbetat ekonomiska program inför anslutningen som innehåller deras förslag till reformer. Dessutom håller de potentiella kandidatländerna sedan december 2006 på med att förbereda årliga ekonomiska och finanspolitiska program som bedöms av kommissionen. En bilateral ekonomisk dialog pågår fortlöpande mellan kommissionen och respektive länder. Länderna på västra Balkan kan också dra nytta av makroekonomiskt bistånd från gemenskapen.

Samarbete med internationella finansinstitut för ekonomisk och social utveckling

Kommissionen arbetar för närmare samordning med Europeiska investeringsbanken (EIB), Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling och med andra internationella finansinstitut som stöder modernisering och utveckling i länderna på västra Balkan. Kommissionen och de internationella finansinstituten fokuserar på tre prioriterade områden: mikroföretag och små och medelstora företag, energieffektivitet samt infrastruktur.

I mars 2007 inrättades en rådgivande grupp för de internationella finansinstituten för områdena regionala transporter, energi- och miljöprojekt, kommuner och offentlig-privata partnerskap liksom frågor som rör hälsa, utbildning, sysselsättning och arbetsmarknaden.

I november 2007 enades kommissionen och EIB, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling samt Europarådets utvecklingsbank om att skapa ett instrument för infrastrukturprojekt på västra Balkan. Instrumentet får inledningsvis en budget på 16 miljoner euro. Det ska hjälpa till med att förbereda investeringsprojekt som finansieras genom bidrag och lån inom områdena transport, energi, miljö och social infrastruktur. Instrumentet kommer inom kort att utvidgas till att omfatta även andra intresserade givare och andra former av samarbete. Kommissionen, EIB, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling samt Europarådets utvecklingsbank har tillsammans med andra internationella finansinstitut och givare åtagit sig att senast 2010 inrätta en investeringsram för västra Balkan för att ytterligare förbättra harmoniseringen och samordningen av investeringar för socioekonomisk utveckling i regionen.

Små och medelstora företag

Europeiska fonden för sydöstra Europa ger lån till affärsbanker och andra finansinstitut än banker för att stödja utvecklingen av mikroföretag och hjälpa hushåll. Fonden har tillhandahållit mikrokrediter till fler än 65 000 små företag i regionen under de senaste två åren. Fonden har också lyckats locka till sig privat kapital för mikrolån. Kommissionen har deltagit i Europeiska fonden för sydöstra Europa sedan 2006. Kommissionen håller på att undersöka möjligheterna att genomföra framtida initiativ för att stödja småföretag i regionen.

Annan verksamhet, bland annat utvärderingar av politiken och regionala möten, har ägt rum inom ramen för *Europeiska stadgan för småföretag* som har förlängts till 2009 för västra Balkan. Länderna i regionen håller nu på att integreras i det nya *Enterprise Europe Network*, EU:s nätverk av stödtjänster för små och medelstora företag.

Sysselsättningspolitik och sociala frågor

Ett antal regionala initiativ har med stöd från kommissionen genomförts inom områdena sysselsättningspolitik, sociala frågor och social dialog under de senaste två åren. Inom ramen för den s.k. Bukarestprocessen har översynen av varje lands sysselsättningspolitik fortsatt och man har börjat arbeta med frågor som hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och nätverk för offentliga arbetsförmedlingar. Flera regionala möten och konferenser har anordnats om sysselsättning, social dialog och socialt skydd. I oktober 2007 enades ministrarna för sysselsättning, arbetsmarknadsfrågor och sociala frågor i länderna på västra Balkan om gemensamma politiska prioriteringar (Budvaslutsatserna). Vidare har ministrarna för sociala frågor undertecknat en förklaring om samordning när det gäller social trygghet ("Tiranaförklaringen"). Ett program för samordning av system för social trygghet får stöd från gemenskapen. Denna verksamhet ska fortsätta. Ett informellt möte om ungdomssysselsättning kommer att hållas i juni 2008 för ministrarna för arbetsmarknadsfrågor och sociala frågor.

Energi

Energiförsörjningen är avgörande för en hållbar ekonomisk utveckling i sydöstra Europa.

Syftet med *fördraget om energigemenskapen* som trädde i kraft i juli 2006 är att inrätta rättsliga och handelstekniska ramar som gör det attraktivt att investera i energiproduktion, energiöverföring och energinät. Ett enda regleringsområde i regionen, anpassat till EU-lagstiftningen, kommer att råda bot på marknadsfragmenteringen, trygga energiförsörjningen och bidra till att förbättra miljön. Det innebär att viktiga delar av gemenskapens regelverk på energiområdet nu tillämpas fullt ut i länderna på västra Balkan.

Alla institutioner som föreskrivs i fördraget har inrättats och börjat sin verksamhet. De viktigaste aktörerna inom el- och gassektorerna möts regelbundet. År 2007 hölls en konferens om investeringar i energiinfrastruktur och en förteckning över prioriterade projekt för energiinfrastruktur antogs. Dessutom undertecknades ett samförståndsavtal i syfte att hantera energigemenskapens sociala dimension på ett bättre sätt.

År 2007 inrättades en nytt *instrument för finansiering av effektivare energiutnyttjande* för västra Balkan inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen i samarbete med internationella finansinstitut. Kommissionen avser att utvidga detta instrument.

Transport

Utvecklingen av ett pålitligt transportnät är en viktig förutsättning för ekonomisk utveckling och social integration i regionen, och för smidigare tillgång till EU:s transportnät och den inre marknaden.

Kommissionen föreslår direktiv för förhandlingar om ett fördrag om en *transportgemenskap med länderna på västra Balkan*. Syftet är att sträva efter en integrerad marknad för väg- och järnvägstransport, transport på inre vattenvägar samt sjötransport i västra Balkan-regionen. Förslaget är en uppföljning av de sonderande samtal om samarbete på transportområdet som inleddes med EU:s samtliga grannländer i början av 2007 och som framgångsrikt avslutats med länderna på västra Balkan¹⁸.

Transportobservationsorganet för sydöstra Europa (*South East Europe Transport Observatory – Seeto*) och sekretariatet för samförståndsavtalet av 2004 om utveckling av *sydöstra Europas huvudnätverk för regionala transporter* har utarbetat fleråriga planer med prioriteringar för regionen. Kommissionen ska fortsätta att tillhandahålla ekonomiskt och tekniskt bistånd för det fortsatta arbetet inom detta område.

Avtalet om ett *gemensamt europeiskt luftrum* undertecknades i juni 2006. Syftet är att integrera länderna på västra Balkan i EU:s inre luftfartsmarknad. Inom ramen för det gemensamma europeiska luftrummet kommer länderna på västra Balkan att fullt ut genomföra gemenskapslagstiftningen på luftfartsområdet, som bland annat omfattar höga normer för luftfartssäkerhet och luftfartsskydd, samtidigt som deras flygbolag kommer att få tillgång till EU:s utvidgade inre luftfartsmarknad. Kommissionen uppmuntrar de avtalslutande parterna att snabbt ratificera avtalet så att det kan träda i kraft så snart som möjligt. Kommissionen kommer att tillhandahålla tekniskt bistånd för genomförandet av avtalet.

Förebyggande av katastrofer, beredskap och insatser

De stora skogsbränderna under sommaren 2007 och de ofta förekommande översvämningarna i regionen visar att länderna i sydöstra Europa behöver bygga upp sin kapacitet och stärka det regionala samarbetet när det gäller civilskydd och förebyggande av katastrofer. I detta ingår att utveckla informationssystem för katastrofhantering, skaffa utrustning och kommunikationsverktyg för nödsituationer, öka kapaciteten hos och förbättra samverkan mellan det civila försvaret, brandkårer, hydrologiska och meteorologiska tjänster samt hälso- och sjukvården. Kommissionen kommer att sträva efter att involvera kandidatländer och fullt ut knyta de potentiella kandidatländerna till gemenskapens insatser när det gäller civilskydd.

Under 2008 kommer kommissionen att inleda ett *initiativ för katastrofriskreducering* i syfte att utarbeta en regional strategi och utveckla kapacitet i länderna på västra Balkan och i Turkiet för att samla in, bearbeta och utbyta data. Programmet ska genomföras i nära samarbete med aktörer på området, t.ex. Världsbanken, FN, det regionala samarbetsrådet, initiativet för katastrofskydd och förebyggande av katastrofer i sydöstra Europa (DPPI SEE) – och kommer att komplettera deras insatser. Programmet kommer framför allt att fokusera på synergier med Världsbankens/FN:s initiativ *Disaster Risk Mitigation and Adaptation Initiative* (initiativ för katastrofriskreducering och anpassning).

Gemenskapens civilskyddsmekanism underlättar beredskap inför och insatser vid större olyckshändelser medan gemenskapens *finansiella instrument för civilskydd* utgör den rättsliga grunden för finansieringen av all EU:s verksamhet inom civilskydd. Sedan 2007 har båda instrumenten stått öppna för kandidatländerna och ger också utrymme för samarbete med andra tredjeländer, däribland potentiella kandidatländer.

---

¹⁸ Förslaget ingår i ett paket som antas parallellt med det här meddelandet.

Kommissionen stöder ett fullständigt och snabbt deltagande från kandidatländernas sida i instrumentet för civilskydd. Deltagande länder kommer att kunna delta i all EU:s verksamhet inom civilskydd, däribland ansökningsomgångar, utbildningsprogram, simuleringsövningar och insatser i realtid vid begäran om hjälpinsatser på civilskyddsområdet via mekanismen.

Kommissionen uppmuntrar också de potentiella kandidatländerna att på lämpligt sätt utnyttja möjligheten till samarbete inom ramen för gemenskapens civilskyddsmekanism och det finansiella instrumentet för civilskydd. Sådant samarbete kan omfatta områden som faller under båda instrumentens tillämpningsområde, däribland riskreducering, övervakning, information och system för tidig varning, kommunikationsverktyg för nödsituationer, ökad operativ kapacitet och förbättrad samverkan mellan olika tjänster inom civilskyddet. De potentiella kandidatländerna bör stegvis integreras i utvecklingen av EU:s snabbinsatsförmåga som bygger på olika civilskyddsmoduler. Vid en katastrof kan dessa länder också få hjälpinsatser på civilskyddsområdet via mekanismen.

Kandidatländer som har inlett anslutningsförhandlingar kan få stöd från EU:s solidaritetsfond. Vid en katastrof kan alla länder på västra Balkan också få hjälp inom ramen för humanitärt bistånd.

Initiativet för katastrofskydd och förebyggande av katastrofer i sydöstra Europa, som inrättades inom ramen för stabilitetspakten, har utvecklat institutionella ramar och intensifierat sin verksamhet när det gäller insatser vid översvämningar och risk för jordskalv. Man har också undersökt möjligheterna att skapa en gemensam enhet för nödsatser och ett utbildningsprogram i katastrofhantering. Bulgarien kommer i sin egenskap av ordförande i den sydösteuropeiska samarbetsprocessen att vara värd för en högnivåkonferens om katastrofberedskap och förebyggande åtgärder som hålls i Sofia i april 2008. Kommissionen kommer att fortsätta sitt samarbete med initiativet för katastrofskydd och förebyggande av katastrofer i sydöstra Europa och det regionala samarbetsrådet. Kommissionen kommer att sträva efter att säkerställa att de regionala initiativen till fullo överensstämmer med gemenskapens verksamhet när det gäller civilskydd.

Donau: miljöskydd och sjöfart

Kommissionen stöder en rad initiativ och organisationer som strävar efter miljöskydd, bättre användning av transportkapaciteten på inre vattenvägar och en hög nivå för den katastrofförebyggande verksamheten för Donau. Man har framför allt agerat inom den internationella kommissionen för skydd av Donau: det gemensamma uttalande som nyligen gjordes om sjöfart och miljöhållbarhet för Donau kommer att effektivt bidra till att utveckla en integrerad strategi för varje specifikt projekt. Kommissionen har fört förhandlingar om gemenskapens anslutning till Donaukommissionen som reglerar sjöfarten på floden.

8. Gemenskapens ekonomiska stöd och givarsamordning

EU ger sedan 2007 *ekonomiskt stöd* till västra Balkan genom det nya instrumentet för stöd inför anslutningen¹⁹.

Genom det här instrumentet samlas allt stöd inför anslutning inom en enda ram. Det lägger större tonvikt vid mottagarländernas eget ansvar för genomförandet, stöd till gränsöverskridande samarbete och vid praktiska erfarenheter (*learning by doing*). Det förbereder kandidatländerna för genomförandet av den regionala utvecklingsfonden, socialfonden, fonden för landsbygdsutveckling och Sammanhållningsfonden vid anslutningen.

Länderna på västra Balkan kommer att få ungefär 4 miljarder euro via instrumentet för stöd inför anslutningen under perioden 2007–2011. Det motsvarar 30 euro per person och år, det i särklass högsta beloppet som gemenskapen beviljat någon annan region i världen.

Särskild tonvikt kommer att läggas vid statsbyggnad, rättstaten, försoning, administrativa reformer och reform av rättsväsendet, bekämpning av korrupktion och organiserad brottslighet samt ekonomiska reformer, dvs. områden som rådet har framhållit som områden där åtgärder måste vidtas i ett tidigare skede av anslutningsprocessen.

EIB kommer att öka sin utlåning till regionen (från totalt 1,9 miljarder euro 2005–2007 till uppskattningsvis 2,8 miljarder euro under perioden 2008–2010). Detta omfattar både utlåning med gemenskapens budget som säkerhet och utlåning på investeringsbankens egen risk. EIB:s utlåning till länderna på västra Balkan fokuserar främst på projekt inom områdena transport, energi, små och medelstora företag, miljö, kommunal infrastruktur, utbildning och hälso- och sjukvård.

Det görs stora ansträngningar för att stödja Kosovo. Över en miljard euro från olika EU-finansieringsinstrument planeras för att stödja Kosovos utveckling och för att finansiera den internationella närvaron under perioden 2007–2010.

Samordning mellan kommissionen och övriga givare är avgörande för att säkerställa stödets komplementaritet, samstämmighet, effektivitet och ändamålsenlighet. Kommissionen intensifierar sina ansträngningar på det här området och samarbetar med EIB, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling, övriga internationella finansinstitut och bilaterala givare. Avsikten är att uppbåda största möjliga stöd genom en kombination av bidrag och lån för att inrikta sig på regionens viktigaste moderniserings- och utvecklingsbehov.

År 2006 undertecknade kommissionen ett samförståndsavtal med flera internationella finansinstitut²⁰ om samordning och samarbete för att stöda kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna. År 2007 inrättades en samrådsmekanism på lokal för programplaneringen av instrumentet för stöd inför anslutningen med medlemsstaternas ambassader och de internationella finansinstitutens och övriga givares lokala kontor i de mottagande länderna. Denna samordning kommer att fortsätta och ytterligare fördjupas.

---

¹⁹ Detta instrument täcker alla kandidatländer och potentiella kandidatländer, dvs. länderna på västra Balkan och Turkiet.

²⁰ EIB, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling, Internationella finansieringsbolaget, Nordiska Investeringsbanken, Nordiska miljöfinansieringsbolaget, Europarådets utvecklingsbank samt Svarta havets handels- och utvecklingsbank (*Black Sea Trade and Development Bank*).

Både lokalt och genom regelbundna regionala möten kommer man fortsatt att säkerställa att stödmottagarna blir delaktiga i ett tidigt skede och att det hålls samråd med dem under hela programplaneringscykeln.

I december 2007 sammanträdde kommissionen med alla bilaterala givare som driver omfattande program i länderna på västra Balkan och även med representanter för de internationella finansinstituterna. Detta ledde till en ram för närmare samarbete för stödet till regionen. I juni 2008 kommer kommissionen att anordna ett uppföljningsmöte på hög nivå. Syftet är att samordna genomförandet av stödet från alla viktiga aktörer i regionen, både landsvis och sektorsvis.

Kommissionen håller på att förbereda en *givarkonferens för Kosovo* i syfte att säkra ekonomiskt stöd för att hjälpa Kosovo att tillämpa sin status och främja den socioekonomiska utvecklingen för samtliga befolkningsgrupper. EU:s medlemsstater och övriga internationella givare kommer att uppmanas att bidra.

III. SLUTSATSER

Rådet och Europaparlamentet uppmanas beakta nedanstående slutsatser.

- Västra Balkans framtid ligger i EU. EU vill framhålla betydelsen av fred, stabilitet och säkerhet i denna del av Europa och hälsar med tillfredsställelse alla de insatser som länderna på västra Balkan gjort för att närma sig EU genom att uppfylla de nödvändiga villkoren. Länderna på Balkan har potential att påskynda sitt framskridande mot ett eventuellt EU-medlemskap, förutsatt att de går vidare på en väg av reformer och försoning och uppfyller de nödvändiga villkoren. EU kommer att stödja dem i denna strävan.
- Innevarande år kommer att vara avgörande för västra Balkan. I slutändan är det de demokratiskt valda ledarna i regionen som kommer att bestämma om deras länder kommer att framskrida på ett beslutsamt sätt mot stabilitet och en framtid i EU.
- För Kroatiens del kan avsevärda framsteg göras under innevarande år, vilket kan bli ett avgörande år för Kroatiens anslutningsförhandlingar, förutsatt att landet gör betydande framsteg på ett antal viktiga områden för reform och uppfyller riktmärkena. Kroatien måste snarast möjligt åtgärda frågan om miljö- och fiskeskydds-zonen, i överensstämmelse med rådets slutsatser.
- F.d. jugoslaviska republiken Makedonien måste uppfylla de viktigaste prioriteringar som har ställts upp som riktmärken, för att visa sin beredskap att inleda anslutningsförhandlingar. Kommissionen anser att de nödvändiga framstegen kan göras 2008, med hjälp av politisk beslutsamhet och kontinuerliga ansträngningar. En eventuell rekommendation från kommissionen kommer att bygga på den framstegsrapport som lades fram förra hösten.
- Albanien vidare framsteg på vägen mot ett EU-medlemskap bygger särskilt på att landet genomför stabiliserings- och associeringsavtalet på ett tillfredsställande sätt, sörjer för att internationella normer uppfylls vid framtida val och stärker rättsstaten, särskilt när det gäller att bekämpa korruption och organiserad brottslighet.
- Montenegros vidare framsteg på vägen mot EU är beroende av en förstärkning av rättsstaten, särskilt när det gäller att bekämpa korruption och organiserad brottslighet, öka den administrativa kapaciteten och skapa en bredare konsensus kring statsuppbyggnaden. Det är av största vikt att landet genomför stabiliserings- och associeringsavtalet på ett tillfredsställande sätt.
- Stabiliserings- och associeringsavtalet kan undertecknas så snart Bosnien och Herzegovina uppfyller de villkor som återstår. Kommissionen anser att detta kan ske snart, förutsatt att det finns tillräcklig politisk vilja och konsensus.
- Serbien spelar en avgörande roll när det gäller att sörja för stabilitet, goda grannförbindelser och regionalt samarbete på västra Balkan. Kommissionen vill påminna om Europeiska rådets slutsatser från december 2007, enligt vilka landets framsteg på vägen mot EU, inbegripet status som kandidatland, kan påskyndas. Kommissionen uppmanar Serbien att bekräfta sitt engagemang för en framtid i EU.

- EU står fast vid sitt åtagande att stödja Kosovos politiska och ekonomiska utveckling. Liksom västra Balkan i övrigt har Kosovo klara och konkreta utsikter till ett EU-medlemskap. Kommissionen kommer därför att använda de instrument som står till buds, särskilt för att främja demokratiska reformer, goda grannförbindelser och ekonomiska framsteg.
- Grundläggande frågor rörande statsuppbyggnad, goda styrelseformer, reformer av förvaltningen och rättsväsendet, rättsstaten inbegripet bekämpning av korruption och organiserad brottslighet, försoning, socioekonomisk utveckling och utveckling av det civila samhället är viktiga prioriteringar för reformer på västra Balkan. Ett fullständigt samarbete med Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien förblir ett villkor för att de berörda länderna ska kunna framskrida i riktning mot ett EU-medlemskap.
- Kommissionen inleder en dialog med alla berörda länder i regionen för att så snart som möjligt upprätta färdplaner rörande villkoren för ett upphävande av viseringskravet. Framstegen inom ramen för denna process kommer att övervakas av rådet och kommissionen.
- Kommissionen kommer att ytterligare utöka antalet stipendier som beviljas studerande från västra Balkan för studier i EU.
- Insatserna kommer att ökas för att sörja för att länderna på västra Balkan ska kunna delta fullt ut i gemenskapsprogram och gemenskapsorgan.
- Kommissionens stöd för en utveckling av det civila samhället och dialog kommer att ökas betydligt. För detta ändamål upprättas en ny finansieringsmekanism.
- Kommissionen stöder den regionala skolan för offentlig förvaltning (ReSPA) och dess utveckling till en fullt fungerande skola i Danilovgrad i Montenegro från och med början av 2009.
- Samordningen med internationella finansiella institut, särskilt EIB och Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling, och bilaterala givare kommer att ökas för att mobilisera bidrag och lån för modernisering och utveckling. Kommissionen, EIB, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling och Europarådets utvecklingsbank har åtagit sig att i samarbete med andra internationella finansiella institut och givare upprätta en investeringsram för västra Balkan före 2010. Ett infrastrukturinitiativ för västra Balkan håller på att lanseras av kommissionen samt av ett antal internationella finansiella institut och bilaterala givare. Kommissionen utreder om det är möjligt att genomföra ytterligare initiativ för att öka hävstångseffekten hos de insatser som stöder EU:s strategiska mål i regionen.
- Kommissionen föreslår ett nytt initiativ för katastrofriskreducering. Det kommer att hjälpa länderna i regionen att utveckla sin kapacitet på området. Kommissionen kommer också att försöka att få med länderna på västra Balkan i gemenskapens mekanism och instrument för civilskydd.
- Det parlamentariska samarbetet mellan länderna på västra Balkan samt samarbetet mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten kommer att intensifieras. Målet är att överföra de bästa metoderna och främja försoning.

- En vidareutveckling av det regionala samarbetet är en integrerad del av den europeiska agendan för västra Balkan. Den övergång från stabilitetspakten till det regionala samarbetsrådet som nyligen ägt rum utgör ett viktigt steg i positiv riktning. Kommissionen stöder det regionala samarbetsrådet och andra ramar för samarbete, t.ex. Cefta, fördraget om energigemenskapen och avtalet om ett gemensamt europeiskt luftrum. Kommissionen föreslår också förhandlingar om ett fördrag om en transportgemenskap för västra Balkan.
- Det regionala samarbetet medför konkret nytta för befolkningen på västra Balkan och hjälper dem att närma sig EU. Det förutsätter ett kontinuerligt stöd från EU och kommer att övervakas nära av kommissionen.